

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број:15.04-96-90/14

Датум: 03.07.2014. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину Инвеститора „РУДИНГ“ Д.О.О. Источно Ново Сарајево, за издавање Рјешења о обавези спровођења процјене утицаја на животну средину за пројекат МХЕ „ЖЕЉЕЗНИЦА 1“ на ријеци Жељезница, општина Источна Илиџа, инсталисане снаге 0,75 MW, а на основу члана 66. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“ број 71/12), члана 3. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12) и члана 190. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске" бр. 13/02 и 50/10), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Инвеститор „РУДИНГ“ Д.О.О. Источно Ново Сарајево, није обавезан спроводити процјену утицаја нити прибавити Студију утицаја на животну средину за пројекат МХЕ „ЖЕЉЕЗНИЦА 1“ на ријеци Жељезница, општина Источна Илиџа, инсталисане снаге 0,75 MW.
2. Инвеститор „РУДИНГ“ Д.О.О. Источно Ново Сарајево, је дужан покренути поступак за издавање еколошке дозволе у Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију за постројење из тачке 1. за активност одређену овим рјешењем и Локацијским условима, у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине.
3. Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе морају бити усклађени са Стручним мишљењима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства здравља и социјалне заштите, Републичког завода за заштиту културно – историјског и природног наслеђа и општине Источна Илиџа.
4. Накнада за издавање овог рјешења обрачуната је и уплаћена у износу од 50,00 КМ.

О б р а з л о ж е њ е

Инвеститор „РУДИНГ“ Д.О.О. Источно Ново Сарајево, обратио се овом министарству са захтјевом од 05.06.2014. године, за претходну процјену утицаја на животну средину за пројекат МХЕ „ЖЕЉЕЗНИЦА 1“ на ријеци Жељезница, општина Источна Илиџа, инсталисане снаге 0,75 MW. Уз захтјев су достављени подаци из члана 64. Закона о заштити животне средине и Уговор о концесији број 05.05/020-1113/14 од 12.05.2014. године.

Предметни захтјев се односи на пројекат МХЕ „ЖЕЉЕЗНИЦА 1“ на ријеци Жељезница, општина Источна Илиџа, инсталисане снаге 0,75 MW.

Локација МХЕ „ЖЕЉЕЗНИЦА 1“ на ријеци Жељезница, налази се на к.ч. бр. 1288, 1290, 1291, 1287, 1332 и 1289, КО Војковићи, општина Источна Илиџа.

Електрана је проточног типа, шахтне изведбе. На одабраном профилу ријеке Жељезнице предвиђена је бетонска преграда са сљедећим карактеристикама: нормална кота успора 516,50 m.n.m., кота доње воде 508,50 m.n.m., кота круне бране 518,00 m.n.m., кота преливног прага 510,50 m.n.m., дужина уставе у круни 30,00 m, максимална висина уставе 11,50 m, кота дна темеља (прелиминарна) 506,50 m.n.m. и запремина бетона уставе 5 690 m³.

Базен створен успором на коти 516,50 m.n.m. има дужину од сса 650 m, док је запремина истог занемарљива. Диспозија објеката захвата воде са одводом до машинске зграде је каналског типа и објекат машинске зграде ријешен је као прибранско постројење са машинском зградом на десној обали. Улазна грађевина са доводним цјевоводом смјештена је уз и кроз тијело бране. Улазна грађевина је предвиђена као бочни захват након чега се вода правоугаоним каналом димензија 5 x 5 m и дужине 19,5 m, доводи до машинске зграде димензије 9 x 8 m у којој је смјештен један агрегат са вертикалном Francis турбином. Предвиђено је да се због повећања енергетског пада постројења изврши продубљење корита низводно од минихидроелектране. Највећа дубина на продубљењу у односу на природно дно ријеке је 3 m на крају одводне воде машинске зграде. Опрема која је смјештена у машинској згради је следећа: турбина, мултипликатор, турбински регулатор, замајак, генератор, блокови трансформатора, постројење 10 (20) kV, опрема за мјерење, сигнализацију и управљање. МХЕ Жељезница 1 ће се прикључити на ТС локалну дистрибутивну мрежу. Произведену енергију ће трошити околне општине.

Утицаји који ће настати изградњом овог хидроенергетског објекта ће се огледати кроз утицаје у периоду изградње и утицаје у току експлоатације минихидроелектране. Могући утицаји мини хидроелектране се посебно очекују у периоду изградње у загађењу воде ријеке Жељезнице услед замућивања и у заузимању земљишта. Утицаји на животну средину у току експлоатације су сведени на минимум уградњом квалитетне машинске опреме. Даље наводе да ће вршење мониторинга бити према еколошкој дозволи и редовно ће се пратити и анализирати утицај објекта на животну средину.

На крају закључују, да су утицаји наведене минихидроелектране на животну средину такви, да се подузетим мјерама у фази градње и експлоатације објекта налазе у прихватљивим границама, те овако описаним процесом рада моћи ће се постићи заштита животне средине, током изградње и експлоатације постројења, па се негативан утицај на животну средину може свести на прихватљив ниво.

У току разматрања и одлучивања о захтјеву Министарство је, у складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, доставило захтјев са документацијом на мишљење Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарству здравља и социјалне заштите и Републичком заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа.

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у свом мишљењу, број 12.07.337-273/14 од 01.07.2014. године, наводи следеће:

Увидом у понуђену документацију пажњу су усмјерили на рјешења која су дата за коришћење и заштиту вода, шума, шумског и пољопривреног земљишта, а предмет су надлежности Министарства ПШВ, у складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12) и сматрају да не постоји потреба спровођења процјене утицаја за овај пројекат.

Министарство здравља и социјалне заштите у свом мишљењу, број 11/04-012-269-1/14 од 01.07.2014. године, истичу следеће:

Пројекат градње МХЕ „Железница 1“ ће током градње и касније током експлоатације у дугорочном смислу имати директне и индиректне ефекте на животну средину, шуме, биљни и животињски свијет и здравље становника ближе или даље околине ријеке Железнице на којој се МХЕ гради.

Са јавно здравственог аспекта утицаји на здравље нису потпуно и свеобухватно описани у достављеној Претходној процјени која садржи техничке карактеристике објекта у највећем обиму, те је потребно у нацрту Студије посветити већу пажњу следећим сегментима:

- навести тачну удаљеност насеља и околног становништва од објекта;
- боље описати климатске карактеристике подручја посљедњих десет година;
- средњорочне протоке ријеке Железнице и тренд задњих десет година са акцентом на приказ сезонских варијација због климатских промјена (старији подаци би били застарјели, јер се у посљедњих десет година виде посљедице насталих измјена у клими);
- описати тип и врсту рибљег фонда који је карактеристичан за ријеку на којој се гради МХЕ јер ће доћи до његовог уништавања;
- описати тип и врсту отпадних материја и начин диспозиције, процијењене количине и потенцијалне ризике везано за сваку врсту отпадних материја која је наведена према Каталогу отпадних материја;

- у приједлогу Студије треба да се нађу и измјерене вриједности за квалитет ваздуха са приказом руже вјетрова у односу на насеље;
- описати потенцијалне околне изворе воде за пиће и утицај на њих, односно како ће се заштитити од штетног утицаја;
- за загађење ваздуха, отпадне воде и ријеку (површинске воде) урадити приједлог мониторинга надзора у складу са законским одредбама које су на снази при томе наводећи параметре и учесталост узорковања поштујући све четири сезоне, а у приједлог Студије унијети вриједности тзв. измјереног „нултог стања“ ради компарације са каснијим резултатима и формирања Еколошке дозволе и накнаде за загађење и утицај на животну средину;
- инвеститор је дужан израдити План активности у случају акцидента са тачно дефинисаним вертикалним и хоризонталним надлежностима и одговорностима запослених;
- испланирати периодичне прегледе радника које је инвеститор дужан проводити у складу са законом уз обавезно поштовање мјера личне и колективне заштите на раду.

Републички завод за заштиту културно – историјског и природног наслеђа у свом мишљењу број 07/1,20,30/625-503/14 од 27.06.2014. године, дају сљедеће стручно мишљење:

1. У обухвату предметне локације није евидентирано културно-историјско и природно наслеђе.
  2. У поступку прибављања еколошке дозволе потребно је доставити доказе о:
    - а) приказу стања флоре и вегетације у обухвату утицаја пројекта,
    - б) саставу рибљих популација (преглед врста које настајују дио водотока Жељезнице у обухвату утицаја пројекта) и
    - в) архитектонску фазу пројекта са рјешењем рибљих стаза.
- Препорука је да се обликовању и материјализацији посвети посебна пажња, како се не би нарушиле карактеристике природног окружења. Такође, препоручује се, колико год је могуће, примјена локалних природних материјала (камен, дрво).
  - Објекти МХЕ (машинска зграда) треба да буде минималних габарита у којима је могуће развити предвиђени процес производње. Уколико је могуће објекте (машинска зграда) пројектовати тако, да се каскадирањем и разубљеним габаритом неутралише утисак величине.
  - У спољној обради избјегавати употребу видљивог бетона, лима, пластичних материјала и сл.
  - Пројекат објеката МХЕ и пројекат вањског уређења доставити Заводу на мишљење.

Документом треба да се утврди обавеза:

- Ако се у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавјести Завод и да предузме мјере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на мјесту и у положају у коме је откривен (члан 82. Закона о културним добрима);
- У случају проналаска фосила и минерала који би могли представљати природну вриједност, налазач је дужан да обавјести Министарство или Завод (члан 44. Закона о заштити природе).

Општина Источна Илица, Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, у свом мишљењу број 05-058-26/13в од 05.06.2014. године (достављено уз Захтјев), истиче сљедеће:

Просторним планом града Источно Сарајево до 2015. године и Урбанистичким планом општина Српско Ново Сарајево и Српска Илица, није разматрана могућност изградње МХЕ на ријеци Жељезници на подручју општине Источна Илица.

Идејним рјешењем које је урађено од стране инвеститора планиране су двије проточне МХЕ на подручју општине Источна Илица.

С обзиром да је планским документима предвиђено уређење корита на ријеци Жељезници на разматраном простору, што би се урадило и кроз реализацију овог пројекта МХЕ, општина је заинтересована за даљу активност на реализацији овог пројекта.

Резултати пристиглих мишљења су сагледани, чине саставни дио овог рјешења и морају бити уважени приликом израде Доказа уз захтјев за еколошку дозволу.

У складу са Законом о административним таксама („Службени гласник Републике Српске“ број 100/11) уз захтјев је приложен доказ да је уплаћен износ од 50 КМ за издавање рјешења о претходној процјени утицаја на животну средину.

Након увида у достављене податке из члана 64. Закона о заштити животне средине, приложене уз захтјев, и након разматрања мишљења достављених у складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, а с обзиром да ће овако описан пројекат имати могућности складног уклапања и његове интеграције у окружење, те придржавањем наложених мјера заштите животне средине ће се постићи заштита животе средине, током изградње и током рада објекта и негативни утицаји на животну средину сведени на законски прописане норме и вриједности, тако да није потребно израдити Студију утицаја на животну средину, за предметни пројекат. **У складу са наведеним, од Инвеститора се тражи да овлашћена институција за припрему Доказа уз захтјев за еколошку дозволу, детаљно обради тражене наводе из Мишљења субјектата, који су саставни дио овог рјешења и да изради План управљања отпадом у складу са чланом 22. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, број 111/13).**

Цијенећи горе наведено, Министарство је према одредби чл. 64., 65. и 66. Закона о заштити животне средине и члана 3. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, одлучило као у диспозитиву рјешења.

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба. Против овог рјешења може се покренути управни спор код Окружног суда у Бања Луци, тужбом која се подноси у року од 30 дана од дана достављања рјешења. Тужба се предаје у два примјерка непосредно суду или му се шаље поштом препоручено.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено:

1. Наслову
2. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде
3. Министарству здравља и социјалне заштите
4. Републичком заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа
5. Општини Источна Илица - Одјељењу за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
6. Евиденцији
7. а/а